
GREEN ARMY, GREEN FARMER

เพื่อประเทศไทย และประชาชน

มันคง มั่งคั่ง
และยั่งยืน

“

ในปัจจุบันสังคมกำลังก้าวเข้าสู่เศรษฐกิจดิจิทัลทำให้เกษตรกรไทย ต้องมีองค์ความรู้ด้านการทำ**เกษตรกรรมแบบผสมผสาน** โดยการนำ**วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นวัตกรรม**มาใช้เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิต และ**เพิ่มมูลค่าผลผลิต** รวมถึงต้องปรับตัวไปสู่การเป็นผู้ประกอบการด้านการเกษตร ที่มีความรู้ความเข้าใจในระบบตลาดเพื่อสามารถผลิตสินค้าออกมาได้ตามที่ตลาดต้องการ

ที่ผ่านมารัฐบาลได้มุ่งมั่นที่จะพัฒนาภาคเกษตรกรรมของไทยไปสู่การเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน โดยการ **ส่งเสริมองค์ความรู้ภายใต้แนวคิดศาสตร์พระราช**ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่จำเป็นต่อการยกระดับคุณภาพชีวิตของพี่น้องเกษตรกร ทั้งในด้านการบริหารจัดการ การยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรด้วยการนำ**วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี**มาประยุกต์ใช้ให้เกิด**ประโยชน์สูงสุด** รวมทั้งการให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนและทรัพยากรที่จำเป็น สามารถลดต้นทุนการผลิตและสร้างรายได้ที่เพียงพอต่อการดำเนินชีวิต

”

พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

ที่มา: คำปราศรัย พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี
เนื่องในวันเกษตรกร ประจำปี ๒๕๖๑
วันที่ ๑๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๑
ภาพ: สำนักงานประชาสัมพันธ์ จ.นครปฐม

ความเป็นมา กรอบแนวคิด และปัจจัยสู่ความสำเร็จ

Green Army, Green Farmer เพื่อประเทศไทยและประชาชน เป็นโครงการที่ริเริ่มจากคำปรารภของ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ต่อศาสตราจารย์ ดร.ฉัตรเฉลิม อิศรางกูร ณ อยุธยา คณบดีคณะเทคนิคการแพทย์มหาวิทยาลัยมหิดล ในโอกาสนำเสนอผลสัมฤทธิ์ของ โครงการพัฒนาเขตเกษตรและอาหารปลอดภัย ๔ จังหวัดภาคกลางตอนล่างและภาคตะวันตก ที่จังหวัดนครปฐม เมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

โดยท่านนายกรัฐมนตรีได้ปรารภถึงการขยายขอบเขตการดำเนินงานเป็นล้านไร่ทั่วประเทศ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลในการส่งเสริมเกษตรแปลงใหญ่ การพัฒนาเกษตรอินทรีย์และเกษตรกรรมยั่งยืน ๕ ด้านไว้ การยกระดับสุขภาพและคุณภาพชีวิตให้แก่ประชาชน ตลอดจนนำไปสู่การสร้างความเข้มแข็งชุมชน การกระจายรายได้ และการส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากให้มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

“

เป็นโครงการที่ริเริ่มจากคำปรารภของ
พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ต่อคณะบดี
คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยได้ปรารถ
ถึงการขยายขอบเขตการดำเนินงานเป็นล้านไร่ทั่วประเทศ

”

จากดำริและคำปรารภของท่านนายกรัฐมนตรี ส่งผลให้เกิดการประชุมปรึกษาหารือร่วมอย่างต่อเนื่องจากหลายหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน จึงนำมาซึ่งการนำเสนอโครงการ Green Army, Green Farmer เพื่อประเทศชาติและประชาชน

โดยมีกรอบแนวคิดที่สำคัญคือ การบูรณาการความร่วมมือด้านเกษตรและอาหารปลอดภัย เพื่อส่งเสริมนโยบายรัฐบาลโดยใช้พื้นที่ทหารเป็นฐาน โดยพื้นที่ต้นแบบของโครงการนี้จะเริ่มดำเนินการในพื้นที่ของมณฑลทหารบกที่ ๑๙ จังหวัดกาญจนบุรีซึ่งนำโดย พล.ต.วสุ เจียมสุข ผู้บัญชาการมณฑลทหารบกที่ ๑๙ ก่อนการขยายผลไปยังพื้นที่อื่นๆ ทั่วประเทศในอนาคต เนื่องจากมีจุดเด่นหลายประการซึ่งจะนำไปสู่ปัจจัยแห่งความสำเร็จของโครงการ ได้แก่

๑) พื้นที่การเป็นพื้นที่ที่สามารถจำกัดขอบเขตการดูแลได้ง่าย รวมทั้งห่างไกลหรือไม่ถูกล้อมรอบด้วยแปลงเกษตรที่ใช้สารเคมี ทำให้การผลิตเกษตรปลอดภัยหรือเกษตรอินทรีย์ สามารถบรรลุผลได้อย่างเป็นรูปธรรมโดยง่าย ซึ่งในช่วงแรกสามารถมุ่งเป้าการพัฒนาในลักษณะเกษตรปลอดภัยก่อน เนื่องจากเกษตรปลอดภัยสามารถเปิดกว้างและให้โอกาสเกษตรกรที่มีความมุ่งมั่นในการปรับเปลี่ยนวิธีการผลิตจากเกษตรใช้สารเคมีไปสู่การลด ละ เลิกการใช้สารเคมี เพื่อการผลิตผลผลิตที่มีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค และสามารถได้รับการรับรองคุณภาพผลผลิตเพื่อให้สามารถจำหน่ายและสร้างรายได้เลี้ยงครอบครัวไปได้ก่อน หลังจากนั้น ค่อยขยายผลไปสู่เกษตรอินทรีย์ หรือเกษตรยั่งยืนตามมาตรฐานการรับรองต่างๆ ได้ในอนาคต

๒) การเปิดพื้นที่ทหารเพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรเข้าร่วมพัฒนาพื้นที่ในการผลิตเกษตรปลอดภัยหรือเกษตรอินทรีย์ จะสนองตอบต่อนโยบายรัฐบาลในการ สร้างความเข้มแข็ง แก่ชุมชนและเศรษฐกิจฐานราก รวมถึงช่วยแก้ปัญหาการไม่มีสิทธิครอบครองหรือกรรมสิทธิ์ ในที่ดินทำกิน ซึ่งจะทำให้เห็นนโยบายการส่งเสริมเกษตรแปลงใหญ่และเกษตรกรรมยั่งยืนเป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๓) หน่วยงานทหารมีศักยภาพเชิงพื้นที่ ทั้งเรื่องของความพร้อมของกำลังพล อุปกรณ์และ เครื่องมือต่างๆ ที่จะช่วยทำให้การพัฒนาพื้นที่และแหล่งน้ำ (ซึ่งเป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญ) เพื่อส่งเสริมเกษตรปลอดภัยหรือเกษตรอินทรีย์ให้เกิดขึ้นได้โดยเร็ว

๔)สามารถขยายผลการเป็นพื้นที่ศึกษาเรียนรู้ และแหล่งดูงานด้านวิถีเกษตรปลอดภัยแบบครบวงจร ซึ่งต่อยอดจากโครงการเกษตรพอเพียงตามศาสตร์พระราชาของทางมณฑลทหารบกที่ ๑๗ ที่มีอยู่เดิมให้แก่หน่วยทหารในพื้นที่ต่างๆ รวมถึงประชาชน และเกษตรกรผู้สนใจได้นำไปปรับใช้เพื่อร่วมกันขยายผลทั่วทั้งประเทศ

โดยการดำเนินงานในพื้นที่มณฑลทหารบกที่ ๑๗ จะเป็นการบูรณาการร่วมกับหลายภาคส่วน ซึ่งในเบื้องต้น ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

• **หน่วยงานภาครัฐ-รัฐวิสาหกิจจากส่วนกลางและส่วนราชการในจังหวัดกาญจนบุรี**

ได้แก่ ผู้ว่าราชการจังหวัดกาญจนบุรี สำนักงานจังหวัดกาญจนบุรี กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร สำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกาญจนบุรี บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) องค์การตลาด กระทรวงมหาดไทย ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร โรงพยาบาลค่ายสุรสีห์ และกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์

- **ภาควิชาการ** ได้แก่ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยคณะเทคนิคการแพทย์ และเครือข่ายสถาบันทั้งภายในและภายนอก
- **ภาคเอกชน** ได้แก่ บริษัท อีสท์ เวสต์ ซีด จำกัด บริษัท พีเค ดับบลิว จำกัด บริษัท ประชาวิสรักสามัคคีประเทศไทย จำกัด และบริษัท Green Innovative Biotechnology
- **เกษตรกรและประชาชนในพื้นที่** เพื่อเป็นต้นแบบในการส่งเสริมการผลิตเกษตรและอาหารปลอดภัยแบบครบวงจรตามห่วงโซ่คุณค่า (Value chain) ในพื้นที่ที่หน่วยทหารดูแลรับผิดชอบ

การบูรณาการของหลายภาคส่วน จะร่วมดำเนินการ จนครบวงจรตั้งแต่ ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง

ต้นทาง

การพัฒนาแปลงเกษตร วัตถุประสงค์ และ
กระบวนการผลิตที่เหมาะสม ในเบื้องต้น
มีหน่วยงานต่างๆ ที่คาดว่าจะเข้ามาร่วม
บูรณาการและมีบทบาท ดังนี้

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร สำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี

- (ก) ให้การสนับสนุนปัจจัยเตรียมแปลงนำร่องและผู้เชี่ยวชาญในการทำแปลงนำร่อง
- (ข) ให้การสนับสนุนความรู้วิชาการ ผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้โครงการดำเนินไปอย่างยั่งยืน
- (ค) รวบรวมเกษตรกร หรือเครือข่ายเกษตรกรเข้าร่วมพัฒนาโครงการ

“การขับเคลื่อนการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ให้บรรลุเป้าหมายอาจสำเร็จได้ยาก หากขาดการเชื่อมโยงกับภาคีเครือข่ายทั้งในส่วนกลางและระดับพื้นที่ ซึ่งการขับเคลื่อนในพื้นที่ให้เกิดประสิทธิภาพนั้น ต้องดำเนินการในระดับจังหวัด ผ่านการสั่งการโดยผู้ว่าราชการจังหวัดในการประสานเชื่อมโยงบูรณาการทุกภาคส่วนในระดับพื้นที่ เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายยุทธศาสตร์การพัฒนาเกษตรอินทรีย์แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ และสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ที่กำหนดเป้าหมายเพิ่มพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืน ๕ ล้านไร่”

ดร.วิวัฒน์ ศัลยกำธร
รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ที่มา: ข่าวเศรษฐกิจ สำนักข่าวอินโฟเควสท์ (IQ)
ภาพ: www.artbangkok.com/?p=22655

“โครงการ Green Army, Green Farmer เพื่อประเทศชาติและประชาชน ของมหาวิทยาลัยมหิดล ร่วมกับมณฑลทหารบกที่ ๑๗ เป็นโครงการที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของจังหวัดเกี่ยวกับการเกษตรปลอดภัยเป็นอย่างยิ่ง จังหวัดกาญจนบุรีทุกภาคส่วนยินดีให้ความร่วมมือในทุกรูปแบบ”

นายจิระเกียรติ ภูมิสวัสดิ์
ผู้ว่าราชการจังหวัดกาญจนบุรี

มณฑลทหารบกที่ ๑๗

- (ก) ให้การสนับสนุนพื้นที่ดำเนินโครงการตามความเหมาะสม
- (ข) ให้การสนับสนุนความรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แนวคิดเกษตรทฤษฎีใหม่ ตลอดจนข้อมูลทางวิชาการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
- (ค) ให้การสนับสนุนแรงงาน เครื่องจักรกล สิ่งอุปกรณ์อื่นๆ ที่จะใช้ในการดำเนินโครงการตามความเหมาะสม
- (ง) ให้การสนับสนุนปัจจัยอื่นๆ หากได้รับการร้องขอตามความเหมาะสม และไม่กระทบต่อการปฏิบัติราชการทหาร

พล.ต.วสุ เจียมสุข
ผู้บัญชาการมณฑลทหารบกที่ ๑๗

“เกษตรจังหวัดกาญจนบุรี ได้เข้ามาช่วยดูแลและสนับสนุนด้านสารชีวภาพ โดยมุ่งให้ความรู้ และสอนให้ผู้ดูแลแปลงสามารถผลิตสารชีวภาพ เพื่อใช้ในการกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืชได้ด้วย ตนเอง ซึ่งเป็นกลไกสนับสนุนให้ผลผลิตปลอดจากสารเคมีอย่างแท้จริง โดยโครงการนี้ถือเป็นส่วนหนึ่งของศูนย์การเรียนรู้ที่จะถ่ายทอดการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ไปยังทหารภายในมณฑลทหารบกที่ ๑๗ และประชาชนผู้สนใจ เป็นการขยายผลการทำเกษตรปลอดภัยไปยังครัวเรือนภายนอก อันจะนำไปสู่ความมั่นคงทางอาหารของพี่น้องประชาชน”

นายบุญเลียง ข่ายม่าน
เกษตรจังหวัดกาญจนบุรี

นายเรืองชัย เจริญกิจสุพัฒน์
ผู้อำนวยการ ศูนย์บ่มเพาะ
และพัฒนานวัตกรรม SMEs เกษตร
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

- (ก) สนับสนุน รวบรวม เกษตรกร หรือเครือข่ายเกษตรกร เข้าร่วมพัฒนาโครงการ
- (ข) สนับสนุนความรู้ วิชาการ การฝึกอบรม ผู้เชี่ยวชาญและประชาชนชาวบ้าน
- (ค) ให้การปรึกษาด้านการเงินการลงทุน

บริษัท Green Innovative Biotechnology

สนับสนุนสารเสริมการเจริญเติบโตของพืชและปุย

บริษัท อีส์ เวก์ ซิด จำกัด

- (ก) ให้การสนับสนุนปัจจัยเตรียมแปลงนาร่อง และผู้เชี่ยวชาญในการทำแปลงนาร่อง
- (ข) สนับสนุนเมล็ดพันธุ์สำหรับแปลงนาร่อง

นายวิชัย เหล่าเจริญพรกุล
ผู้จัดการทั่วไป
บริษัท อีส์ เวก์ ซิด ประเทศไทย
ผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ตราครุฑแดง

กลางทาง

การตรวจวิเคราะห์รับรองผลผลิตที่มีคุณภาพตั้งแต่แปลงปลูกจนถึงผลผลิตที่จะเข้าสู่กระบวนการคัดแยกบรรจุ หรือการแปรรูป รวมถึงเทคโนโลยีส่งเสริมการผลิตที่เหมาะสมและการเชื่อมโยงข้อมูลเครือข่าย ซึ่งหน่วยงานต่างๆ ที่คาดว่าจะเข้ามาร่วมบูรณาการและมีบทบาท ได้แก่

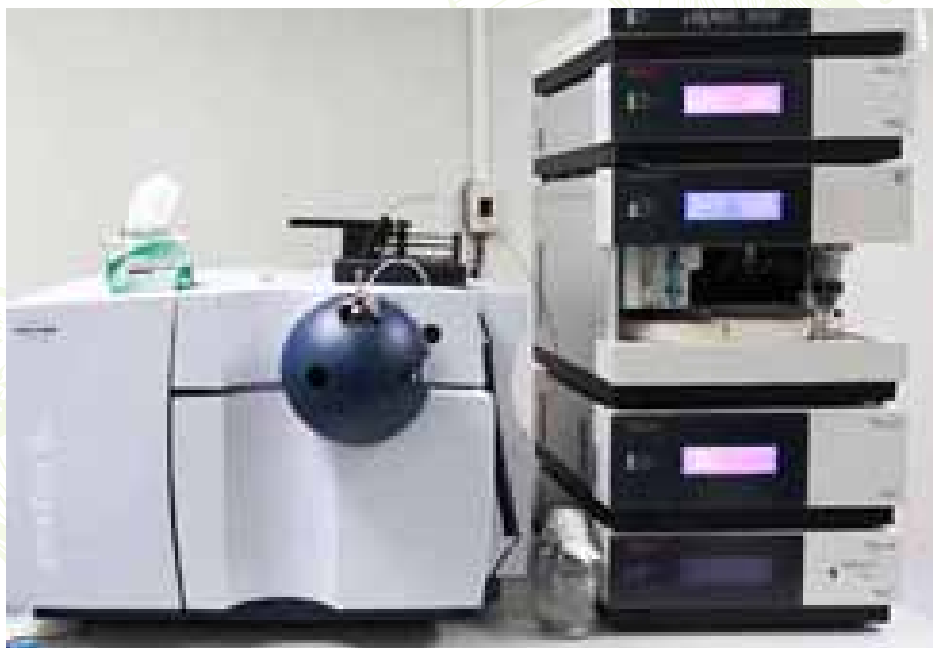

มหาวิทยาลัยมหิดล คณะเทคโนโลยีการแพทย์

(ก) ให้การสนับสนุนปัจจัยการเตรียมแปลงนาร่อง

(ข) กำกับดูแลการดำเนินโครงการให้เป็นไปตามแนวทางของ โครงการพัฒนาเกษตรปลอดภัย
๘ จังหวัดภาคกลางตอนล่างและภาคตะวันตก โดยเน้นให้เกิดความยั่งยืนของโครงการ

(ค) พัฒนาคุณภาพ ความปลอดภัยของผลผลิต โดยมีการตรวจรับรองผลผลิต เชื่อมต่อและสนับสนุน
โครงการตั้งแต่ระดับการพัฒนาแปลงเกษตร (ต้นทาง) ถึงระดับตลาด (ปลายทาง) รวมไปถึงการ
บูรณาการไปสู่การดูแลสร้างเสริมสุขภาพของผู้ผลิตและผู้บริโภค

“โครงการนี้ จะเป็นจุดเริ่มต้นในการประสานพลังความร่วมมือกับทุกภาคส่วน อันจะนำไปสู่ผลการดำเนินการที่สามารถต่อยอดให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชน เกษตรกร และผู้บริโภคในระดับประเทศต่อไป มหาวิทยาลัยมหิดลมีความยินดีเป็นอย่างยิ่งในการสนับสนุนช่วยเหลือในการดำเนินงานให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของโครงการต่อไป”

ศาสตราจารย์ นว.บรรจง มไหสวริยะ
รักษาการแทนอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหิดล

บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน)

- (ก) สนับสนุนระบบ Smart Farm (Traceability)
- (ข) สนับสนุนอุปกรณ์ Smart Farm (Sensor/Control)
- (ค) สนับสนุนเครื่องมือทางการตลาดและการขายออนไลน์แบบครบวงจร (e-Market Place)
- (ง) สนับสนุนการเชื่อมต่อ IoT (Internet of Things) ด้วยเทคโนโลยีเครือข่าย LoRa

พันเอกสรพชัย หุวะนันทน์
กรรมการผู้จัดการใหญ่
บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน)

ดร.สุรพันธ์ เมฆนาวัน
กรรมการ
บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน)

บริษัท ฟีค ดับบลิว จำกัด

- (ก) สนับสนุนเทคโนโลยี Smart Farm (Sensor & Control)
- (ข) ให้คำปรึกษา แนะนำในส่วนปัจจัยการผลิต และการดูแลสิ่งแวดล้อม

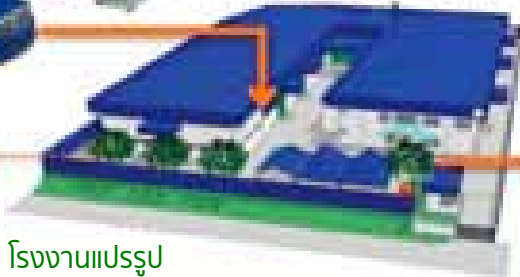
ดร.ประเสริฐ ปิ่นงาม
กรรมการผู้จัดการ
บริษัท ฟีค ดับบลิว จำกัด

เกษตรกร

• ระบบการจัดการฟาร์ม (FarmSmart)

ออกแบบให้เก็บข้อมูลที่สำคัญสำหรับการตามสอบสินค้าเกษตร ตั้งแต่ต้นกำเนิดของวัตถุดิบ กระบวนการผลิต ปลูก ให้น้ำ ยา และสารเคมี เป็นการบริหารจัดการและประมวลผลข้อมูลในระดับฟาร์ม อีกทั้งยังรองรับกับมาตรฐาน EUREPGAP, GAP และ SQF อีกด้วย

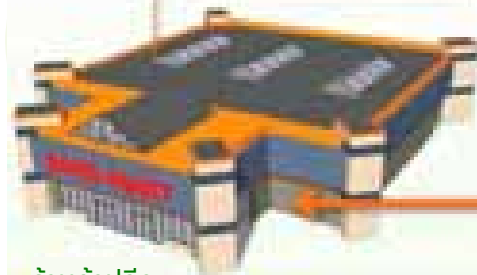
โรงงานแปรรูป

• ระบบบริหารคุณภาพ (QualitySmart)

ออกแบบให้ตรงตามความต้องการสำหรับผู้ตรวจสอบคุณภาพ (Quality Inspector) ในทุกกระบวนการตรวจสอบ และควบคุมคุณภาพ (Quality Control) เป็นการบริหารจัดการ และประมวลผลข้อมูลการตรวจสอบคุณภาพ จากห้องปฏิบัติการ (Labs) ที่ได้มาตรฐานสากลทั้งจากภายนอก หรือของผู้ประกอบการเอง ในขั้นตอนต่างๆ

• ระบบการบริหารการผลิต (ProductionSmart)

ออกแบบให้สามารถเก็บข้อมูลตลอดสาย การผลิต เริ่มตั้งแต่วัตถุดิบ (Materials) เข้าสู่กระบวนการผลิต ไปจนถึงสินค้าสำเร็จ (Finished Products) และยังมีการเก็บข้อมูลวัตถุดิบ ที่ต้องควบคุมในการผลิตอาหาร (Critical Control Points : CCPs) อีกด้วย ยิ่งไปกว่านั้น ยังสนับสนุนการทำงานด้วยระบบบาร์โค้ด (EAN International, GTIN) และรองรับการทำงานแบบกลุ่ม (Batch Systems) ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐาน HACCP (Hazard Analysis and Critical Control Point) และ COOL (Country of Origin Labeling)

ร้านค้าปลีก

• ระบบตามสอบสินค้า (TraceItSmart)

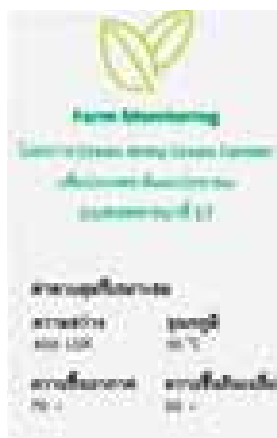
เป็นหัวใจหลัก ของระบบตามสอบสินค้าเกษตร โดยการนำข้อมูลของแต่ละขั้นตอน มาเลือกตรวจสอบ โดยสามารถตรวจสอบได้ในทุกระบบที่กล่าวมาตั้งแต่ฟาร์ม โรงเพาะชำ จนถึง โรงงานคัดบรรจุ รวมถึงการขนส่งเข้าด้วยกัน เพื่อเพิ่มความสมบูรณ์ของกระบวนการตามสอบสินค้าเกษตรให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

การขนส่งสินค้า

• ระบบบริหารการขนส่ง (FreightSmart)

ออกแบบให้ผู้ใช้งานสามารถบันทึกและตรวจสอบข้อมูล การส่งสินค้า (Shipment Information) ข้อมูลใบอนุญาต ใบรับรอง หรือการตรวจสอบคุณภาพสินค้าได้

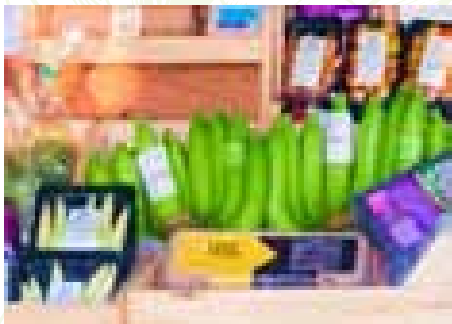

ปลายทาง

การส่งเสริมการตลาดและการส่งมอบผลผลิตเกษตรปลอดภัยไปสู่ผู้บริโภคในกลุ่มต่างๆ อาทิ ผู้ป่วยในโรงพยาบาล นักเรียน ตลอดจนประชาชนโดยทั่วไป ผ่านระบบโลจิสติกส์ ไปสู่โรงพยาบาล โรงเรียน ตลาดประจักษ์ และโมเดิร์นเทรด โดยภายใต้โครงการจะมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการติดตามประมวผล ควบคู่กับการใช้ข้อมูลทางสุขภาพในการปรับเปลี่ยนทัศนคติและรูปแบบการผลิตเกษตรที่ปลอดภัยต่อผู้ผลิตและผู้บริโภค อันจะนำไปสู่แนวทางการดำเนินการที่มีความยั่งยืนในระยะยาว ซึ่งหน่วยงานที่คาดว่าจะเข้ามาร่วมบูรณาการและมีบทบาท ได้แก่

กระทรวงสาธารณสุข
สำนักงานสาธารณสุข
จังหวัดกาญจนบุรี
โรงพยาบาลในสังกัด สร.
โรงพยาบาลค่ายสุรสีห์

สนับสนุนผลผลิตปลอดภัยสู่โรงพยาบาล

“นโยบายโรงพยาบาลอาหารปลอดภัยของกระทรวงสาธารณสุข ที่ประกาศให้ปีพ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นปีแห่งการบริโภคผักและผลไม้ปลอดภัย เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคให้ได้รับประทานอาหารที่ปลอดภัยจากสารพิษและสารปนเปื้อน โดยสนับสนุนให้โรงพยาบาลมีการบริหารจัดการความปลอดภัยด้านอาหารอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งสร้างรายได้ให้เกษตรกร

ซึ่งทางโรงพยาบาลจะจัดหาผักและผลไม้ปลอดสารพิษนำมาปรุงอาหารให้ผู้ป่วยและญาติ มีมาตรการควบคุม ตรวจสอบ คุณภาพความปลอดภัยของอาหารทุกกระบวนการ รวมทั้งการจัดพื้นที่จำหน่ายผักและผลไม้ปลอดสารพิษที่ได้มาตรฐานและสินค้าเกษตรแปรรูปที่ปลอดภัยในโรงพยาบาล เพื่อให้ประชาชนซื้อหาได้สะดวก และสนับสนุนเกษตรกรอย่างยั่งยืนต่อไป”

ศาสตราจารย์คลินิกเกียรติคุณ นพ.ปิยะสกล สกลสัตยาทร
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

“การผลักดันผักและผลไม้ปลอดสารพิษ เริ่มต้นจากการให้โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขซื้อผักปลอดสารพิษจากประชาชน โดยกำหนดความต้องการล่วงหน้า เพื่อให้ประชาชนสามารถวางแผนการปลูกแล้วนำมาขายให้โรงพยาบาลตามราคาที่ตกลงกัน โดยการทำงานเรื่องนี้ต้องบูรณาการผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นหัวเรือใหญ่ กระทรวงเกษตรฯ เป็นกระทรวงต้นน้ำในการดูแลเรื่องปลอดสารพิษ กระทรวงพาณิชย์กำหนดราคา และกระทรวงสาธารณสุขเป็นปลายน้ำ ส่วนประชาชนก็ได้ประโยชน์”

ศาสตราจารย์คลินิกพิเศษ นพ.เสรี ตู้จินดา
ประธานคณะที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
และประธานคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ ด้านสาธารณสุข

ที่มา: Hfocus.org เจาะลึกลับสุขภาพ
วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๑

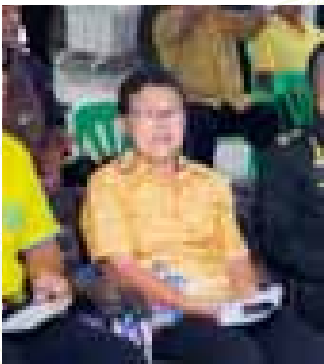
กระทรวงมหาดไทย องค์การตลาด
บริษัท ประชาธิปไตยสามัคคี (ประเทศไทย) จำกัด
กระทรวงพาณิชย์ กรมการค้าภายใน

สนับสนุนผลผลิตเกษตรปลอดภัยสู่ตลาด

นายอดิศักดิ์ เทพอาสน์
รองประธานกรรมการองค์การตลาด

“องค์การตลาด ถือเป็นปลายทางของห่วงโซ่คุณค่าของโครงการ ที่จะสนับสนุนผลผลิตเกษตรปลอดภัยสู่ตลาดตามช่องทางต่างๆ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการช่วยเหลือเกษตรกรจำหน่ายผลผลิตที่มีคุณภาพ ทำให้เกษตรกรอยู่ดี กินดี และการพัฒนาเกษตรปลอดภัยมีความยั่งยืนต่อไป”

กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์

นางกวิภาพร ศรีวรรกุล
ผู้จัดการ บริษัท ประชาธิปไตยสามัคคี
(วิสาหกิจเพื่อสังคม) จังหวัดกาญจนบุรี

การบูรณาการเกษตรปลอดภัยเข้ากับศาสตร์พระราชา เพื่อพัฒนาสู่ศูนย์การเรียนรู้ระดับประเทศ

มณฑลทหารบกที่ ๑๗ ได้ดำเนินการโครงการเกษตรพอเพียง และศูนย์การเรียนรู้ภายใต้การนำ
๕ พระราชปรีชาญาณของในหลวง รัชกาลที่ ๙ ได้แก่ น้ำ ป่า ขาดทุนคือกำไร เกษตรทฤษฎีใหม่ และ
เศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นแนวทางปฏิบัติ

โดยตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ได้รับการยกย่องและเป็นพื้นที่ศึกษาดูงานให้แก่หน่วยทหาร องค์กร และ หน่วยงานต่างๆ รวมถึงประชาชนผู้สนใจจำนวนมากมาอย่างต่อเนื่องทุกปี โดยรากฐานความสำเร็จเดิมจะเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้การต่อยอดไปสู่โครงการ Green Army, Green Farmer เพื่อประเทศชาติและประชาชน ให้บรรลุผลอย่างเป็นรูปธรรม และพร้อมที่จะเป็นพื้นที่แห่งการเรียนรู้ในระดับประเทศต่อไป

“
นำ ๕ พระราชปรีชา
ของในหลวง รัชกาลที่ ๙
มาเป็นแนวทางปฏิบัติ

”

แปลงนำร่อง Green Army, Green Farmer เพื่อเกษตรกรและประชาชน

แผนที่แสดงโครงการภายในศูนย์การเรียนรู้
Green Army, Green Farmer เพื่อประเทศชาติและประชาชน

๑. โครงการปลูกดีปลี
๒. โครงการปลูกฟักข้าว
๓. โครงการเลี้ยงปลาอุก
๔. โครงการเลี้ยงไล่เดือน
๕. โครงการเลี้ยงไก่ฮอร์แกนิก
๖. โครงการกึ่งดำสร้างรายได้
๗. โครงการเลี้ยงหมูหลุม
๘. โครงการน้ำยาอเนกประสงค์
๙. โครงการเลี้ยงไก่บนบ่อปลา
๑๐. โครงการเลี้ยงปลาสร้อย
๑๑. โครงการ Green Army, Green Farmer เพื่อประเทศชาติและประชาชน

ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

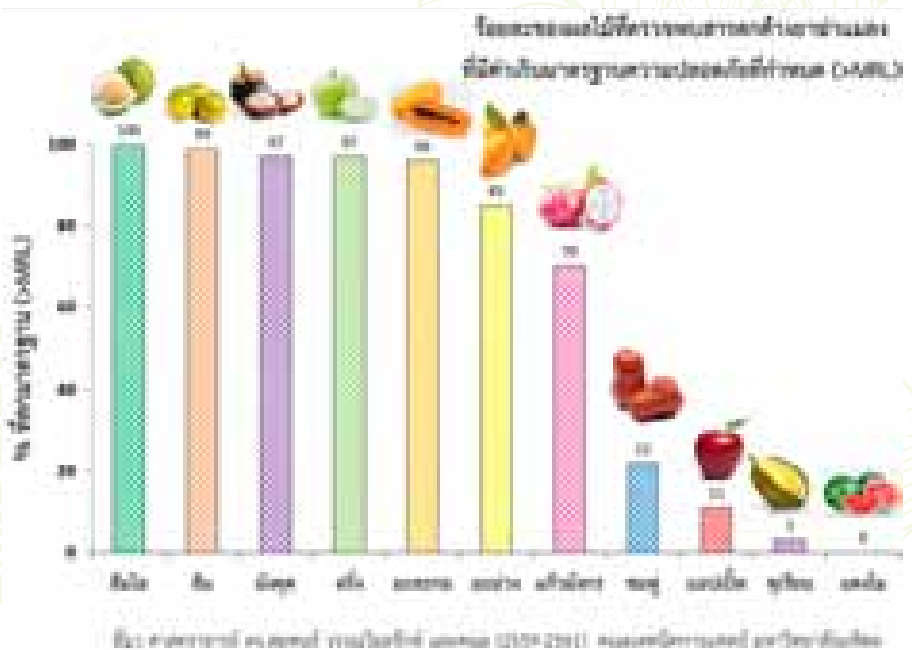
สถานการณ์การปนเปื้อนในผลผลิตทางการเกษตรของประเทศไทย

จากกระบวนการเร่งผลิตผลผลิตทางการเกษตรตั้งแต่อดีตที่ผ่านมา ส่งผลทำให้เกษตรกรจำเป็นต้องมีการใช้สารเคมีทางการเกษตรในปริมาณที่เพิ่มมากขึ้น และส่งผลกระทบต่อเนื่องไปสู่ปัญหาการปนเปื้อนของสารตกค้างในผลผลิตทางการเกษตรและรวมไปถึงในสิ่งแวดล้อมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ศาสตราจารย์ ดร.สมพูนธ์ วรณวิมลรักษ์
ผู้เชี่ยวชาญด้านพิษวิทยา
และการตรวจวิเคราะห์รับรองผลผลิต
เกษตรและอาหารปลอดภัย
คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยมหิดล

จากข้อมูลการสำรวจสถานการณ์ปริมาณสารตกค้างยาฆ่าแมลงในผักและผลไม้ ที่จำหน่ายในภูมิภาคต่างๆ ของประเทศ รวมถึงตลาดระดับต่างๆ ในหลายจังหวัด โดยอาศัยการตรวจวิเคราะห์โดยเทคนิคที่มีความไวและความจำเพาะสูง ได้แก่ GC-MS/MS หรือ LC-MS/MS โดยคณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยมหิดล รวมไปถึงหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และเครือข่ายเตือนภัยสารเคมีกำจัดศัตรูพืช (Thai-PAN) บ่งชี้สอดคล้องกันว่า มีผลผลิตทางการเกษตรหลายชนิดที่พบมีสารตกค้างในสัดส่วนที่สูง และมีค่าอยู่ในระดับที่เกินมาตรฐานความปลอดภัย (ดังแสดงตามภาพ หน้า ๓๗) ซึ่งนับเป็นวาระแห่งชาติที่ต้องดำเนินการแก้ไขโดยเร่งด่วน โดยอาศัยการยกระดับมาตรฐานโดยการตรวจรับรองสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย ซึ่งเป็นสินค้าที่มีคุณภาพ และเป็นที่ต้องการของตลาดทั้งในระดับประเทศและระดับโลก

สัมฤทธิ์ผลการดำเนินงานด้านการพัฒนาเกษตร และอาหารปลอดภัยที่ผ่านมา

ในช่วงระยะแรกของการดำเนินการ มหาวิทยาลัยมหิดล โดย ศ.ดร.วีระพงศ์ ปรัชชญาสิทธิกุล คณบดีคณะเทคนิคการแพทย์ (ในขณะนั้น) ได้ดำเนินการโครงการวิจัยและการพัฒนาทางวิชาการเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการตรวจวิเคราะห์และพัฒนากระบวนการตรวจประเมินสารปนเปื้อนในผลิตภัณฑ์อาหารมาตั้งแต่ปีพ.ศ. ๒๕๕๖ โดยสนองพระราชดำริองค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ทรงห่วงใยในสถานการณ์การใช้สารเคมีทางการเกษตรในประเทศไทย ซึ่งทางคณะฯ ได้มีโอกาสทูลเกล้าถวายรายงานสัมฤทธิ์ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

ในปีพ.ศ. ๒๕๖๐ คณะเทคนิคการแพทย์ภายใต้การสนับสนุนเชิงนโยบายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข (นพ.ปิยะสกล สกลสัตยาทร) ประธานคณะที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข (นพ.เสรี ตู้จินดา) ผู้ว่าราชการจังหวัดนครปฐม (นายอดิศักดิ์ เทพอาสน์) และอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล (นพ.อุดม คชินทร) ได้ประสานความร่วมมือกับเกษตรกรและส่วนราชการในพื้นที่จังหวัดนครปฐม เช่น สำนักงานเกษตรจังหวัดนครปฐม สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครปฐม และบริษัทประชารัฐรักสามัคคี ในการขับเคลื่อน โครงการนครปฐม: โมเดลต้นแบบจังหวัดเกษตรและอาหารปลอดภัยในโรงพยาบาล และการส่งเสริมสุขภาพดีสำหรับประชาชน

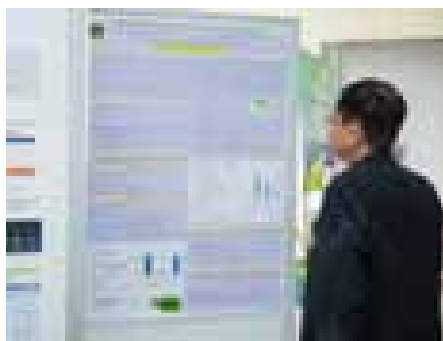
ในการยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยในการผลิต และส่งต่อผักและผลไม้ปลอดภัยสู่โรงพยาบาลศูนย์นครปฐม และโรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขรวมทั้งหมด ๙ แห่ง ซึ่งเป็นการนำร่องในการขยายผลเชิงนโยบายไปสู่พื้นที่อื่นๆ ภายใต้นโยบายโรงพยาบาลอาหารปลอดภัยของกระทรวงสาธารณสุขทั่วประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

และส่งผลต่อมาทำให้ในปี.ศ. ๒๕๖๑ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยการสนับสนุนของ ศ.นพ.บรรจง มไหสวริยะ รักษาการแทนอธิการบดี และงบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากรัฐบาล ในการส่งเสริมให้ คณะเทคนิคการแพทย์ได้ขยายผลการพัฒนาโมเดลเกษตรและอาหารปลอดภัยในพื้นที่กลุ่มจังหวัด ภาคกลางตอนล่างและภาคตะวันตก เพื่อรองรับนโยบายการขับเคลื่อนไปสู่ Food Innopolis และรองรับทิศทาง Thailand ๔.๐ ต่อไป

แนวคิดการตรวจรับรองผลผลิตเกษตรปลอดภัย

ผลผลิตเกษตรปลอดภัย หมายถึง ผัก-ผลไม้ที่มีปริมาณสารตกค้างหรือการปนเปื้อนจากสารกำจัดศัตรูพืช เชื้อก่อโรค โลหะหนัก และสารอื่นๆ ในปริมาณที่ต่ำกว่ามาตรฐานความปลอดภัยที่กำหนดสำหรับผู้บริโภค หรือกล่าวได้ว่า เป็นระดับที่ไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้บริโภค

การผลิตผัก-ผลไม้ปลอดภัย มีความเป็นไปได้สูงและเหมาะสมสำหรับประเทศไทย โดยหากเปรียบเทียบกับผลผลิตเกษตรปลอดสารหรือไร้สารพิษ รวมถึงผลผลิตออร์แกนิกส์ ซึ่งจากข้อมูลทางวิชาการหลายแหล่ง บ่งชี้ว่ายังคงพบการปนเปื้อนสารตกค้างยาฆ่าแมลงอันเป็นผลมาจากปัจจัยการผลิต อาทิ สารตกค้างในดินที่มีอยู่เดิม สารตกค้างในน้ำที่ใช้ในการเพาะปลูกที่มาจากแม่น้ำ ลำคลองสาธารณะ รวมถึงละอองยาฆ่าแมลงที่ปลิวมาในอากาศจากแปลงเกษตรเคมีรอบข้างได้ ซึ่งทำให้เป็นการยากที่จะควบคุมการปนเปื้อนให้เป็นศูนย์ ตามความคาดหวังและความเข้าใจของผู้บริโภคได้อย่างเป็นจริง

ดังนั้น การส่งเสริมการผลิตผัก-ผลไม้ปลอดภัย ที่มีการควบคุมคุณภาพโดยการสุ่มตรวจผลผลิต ตั้งแต่แปลงปลูก จนถึงการสุ่มตรวจผลผลิตที่ถูกเก็บเกี่ยว คัดแยก และบรรจุ ทำให้สามารถควบคุม ตรวจสอบ และรับรองผลว่าปลอดภัยตั้งแต่แปลงปลูกจนถึงมือผู้บริโภคได้ จะเป็นแนวทางการทำเกษตรแบบยั่งยืนและมีประสิทธิภาพสำหรับเกษตรกรและผู้บริโภคชาวไทยได้อย่างแท้จริง

“

ผลผลิตเกษตรปลอดภัย หมายถึง
ผัก-ผลไม้ที่มีปริมาณสารตกค้างหรือการปนเปื้อนจากสารกำจัดศัตรูพืช
เชื้อก่อโรค โลหะหนัก และสารอื่นๆ ในปริมาณที่ต่ำกว่ามาตรฐาน
ความปลอดภัยที่กำหนดสำหรับผู้บริโภค

”

โครงการ GREEN ARMY, GREEN FARMER เพื่อประเทศชาติ และประชาชน

ได้รับการสนับสนุนและขยายผลจากโครงการพัฒนาเกษตรปลอดภัย :
การตรวจรับรองเกษตรและอาหารปลอดภัย
จากสารตกค้างยาฆ่าแมลงในกลุ่มภาคกลาง ปีงบประมาณ ๒๕๖๑

จากมหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา
ถึงมณฑลทหารบกที่ ๑๗
มีระยะทางโดยประมาณ ๑๒๕ กิโลเมตร

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๓๘
ถนนบรมราชชนนี

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔
ถนนเพชรเกษม

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๒๓
ถนนแสงชูโต

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๖๗
ถนนเลี่ยงเมืองกาญจนบุรี

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๑๙๙
ถนนศรีสวัสดิ์

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๐๘๖
ถนนลาดหญ้า-บ่อพลอย

คณะเทคนิคการแพทย์
มหาวิทยาลัยมหิดล
๙๙๙ ถ.พุทธมณฑลสาย ๔ ต.ศาลายา
อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
๐ ๒๔๔๑ ๔๓๗๑-๕ ต่อ ๒๒๐๒
www.mt.mahidol.ac.th